

Verantwoording ramingen tariefontwikkeling.

Voor de berekeningen van de haalbaarheid van dit project zijn de prijsontwikkelingen van aardgas (consumententarief) en de elektriciteitsprijs (zowel voor consumenten als grootverbruik) erg bepalend.

Wij hebben gebruik gemaakt van ramingen van o.m.

1. *Nationale energie verkenning NEV2017* – Planbureau voor de Leefomgeving
2. *Hydrogen as a catalyst* – publicatie februari 2019 van de World Energy Council
3. *Lenteakkoord* – maart 2018
4. *Waterstof – de sleutel voor de energietransitie* – TU Delft, mei 2018
5. *Contouren van een routekaart waterstof* – TKI Nieuw Gas, maart 2018

De op basis van deze informatie door ons gehanteerde tarieven zijn getoetst bij o.m. prof. A. van Wijk (Delft), Stork en BAM (Project Hoogeveen), Liander (netbeheerder), Maurice Koerse (PWC, *Hydrogen as a catalyst*)

De tarieven zijn opgebouwd uit de productieprijs, opslag voor duurzame energie (ODE), energiebelasting en BTW.

Daarbij is de ontwikkeling van de energiebelasting een groot vraagteken omdat de politiek deze zal inzetten om een bepaalde marktontwikkeling te stimuleren (een hogere belasting op aardgas).

Daarnaast is het de verwachting dat de koppeling tussen warmte en de gasprijs gaat veranderen en naar een prijs gaat die is gerelateerd aan GJ (warmte inhoud).

Een andere ontwikkeling is het tijdelijke overschot aan energie opgewekt door Zon en Wind, die mogelijk tegen veel lagere tarieven kan worden ingekocht in tijden van overschot. Kostenverhogend zijn mogelijk stijgende kosten van het elektriciteitsnetwerk omdat dit een lokaal hoger verbruik en wisselingen in opwek en verbruik moet kunnen opvangen. Hierover kunnen wij geen enkele uitspraak doen.

Nuttige links:

<https://eto.dnvgl.com/2017/#Energy-Transition-Outlook-2017>